

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler ¹

29 Şubat – 6 Mart 2024

Esnafa yönelik genel işletme kredi limiti artırıldı

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, esnaf ve sanatkarların Bakanlığa bağlı kredi ve kefalet kooperatifleri aracılığıyla Halkbank'tan kullandığı genel işletme kredilerinde şahıs üst limitinin 650 bin liradan 750 bin liraya yükseltildiğini bildirdi.

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, esnaf ve sanatkarlara yönelik kredi limiti artışına ilişkin bilgi verdi.

Yeni kredi taleplerine yönelik sağlanan kolaylığa da dikkati çeken Bolat, şunları kaydetti:

"Bakanlığımıza bağlı kredi ve kefalet kooperatiflerimiz aracılığıyla esnaf ve sanatkarlarımıza Halkbank'tan kullandırmakta olduğumuz genel işletme kredilerinde şahıs üst limitini 650 bin liradan 750 bin liraya yükselttik. Ayrıca esnaf ve sanatkarlarımızın yeni kredi taleplerinde mevcut kredilerini kapatma şartı da aranmayacak. Ticaret erbabımızın bu önemli taleplerini karşılamış olmanın memnuniyeti içindeyiz. Tüm esnaf ve sanatkarlarımıza hayırlı olsun."²

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın 1 Mart 2024 tarihli X paylaşımı.

<https://twitter.com/omerbolatTR/status/1763490899223343583>

Depremde esnafa kamudan faiz indirimli kredi olanağı

Deprem bölgesindeki KOBİ'ler ve mikro işletmeler, son 5 yılda diğer kamu kurum ve kuruluşlarının faiz veya hibe niteliğindeki desteklerinden faydalanmış olsalar bile, faiz indirimli KOSGEB kredilerinden yararlanabilecek.

"Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince Esnaf ve Sanatkarlara Kredi Kullanılmasına Dair Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin" Cumhurbaşkanlığı Kararı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Mevcut düzenlemede başvuru tarihi itibarıyla son 5 yıl içinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının faiz ve/veya hibe desteği niteliğindeki desteklerinden faydalanan esnaf ve sanatkarlara Karar kapsamında aynı işletme için aynı konuda faiz indirimli kredi kullanılmıyor.

Kararda yapılan değişiklikle KOSGEB ile Dünya Bankası arasında 1 Ağustos 2023 tarihinde imzalanan kredi anlaşması kapsamında "Deprem Sonrası Mikro, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Canlanması Programı"ndan yararlanan esnaf ve sanatkarlar anılan düzenlemeden istisna tutuldular.³

TCMB Ödeme Sistemleri yenilenmiş haliyle devreye alındı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Ödeme Sistemleri yeni teknolojiler ve mimari ile yenilenerek devreye alındı.

TCMB ödeme sistemleriyle ilgili bir açıklama yayımladı.

Açıklamada Bankalararası Türk Lirası Aktarım Sistemi (EFT), Müşteriler Arası Türk Lirası Aktarım Sistemi (PÖS) ve Elektronik Menkul Kıymet Transfer Sistemi (EMKT) bileşenlerinden oluşan TCMB Ödeme Sistemlerinin, daha esnek ve bağımsız bir mimariye geçiş amacıyla TCMB bünyesinde geliştirilerek yenilenmiş haliyle 23 Şubat 2024 tarihi itibarıyla hizmet vermeye başladığı belirtildi.

1992 yılından bu yana faaliyet gösteren ve 2013 yılında TCMB bünyesinde yeniden geliştirilerek üretime alınan TCMB Ödeme Sistemleri, 10 yılı aşkın süredir faaliyet gösteriyor. 2023 yılında TCMB Ödeme Sistemlerinde yaklaşık 780 milyon adet işlemin mutabakatı gerçekleştirilmiş olup günlük ortalama işlem adedi 3,1 milyon.⁴

³ Cumhurbaşkanlığı Kararı: Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince Esnaf ve Sanatkarlara Kredi Kullanılmasına Dair Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 8216), Resmi Gazete, Sayı: 32476. (1 Mart 2024). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/03/20240301-5.pdf>

⁴ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: TCMB Ödeme Sistemlerinin Yenilenmesine İlişkin Basın Duyurusu, Sayı: 2024-12. (1 Mart 2024). <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Duyurular/Basin/2024/DUY2024-12>

Doğalgazda mart tarifesinde değişikliğe gidilmedi

Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ (BOTAŞ), mart itibarıyla mesken ve sanayi abonelerinin kullandığı gazın ve elektrik üretim amaçlı gazın satış tarifesinde değişiklik yapılmadığını bildirdi.

BOTAŞ'ın internet sitesinde yayımlanan tarife tablosuna göre, doğalgazda mart ayında geçerli olacak mesken ve sanayi abonelerinin tarifesi ile elektrik üretim amaçlı tarife sabit kaldı.

Buna göre, BOTAŞ'ın konut tüketicileri için dağıtım şirketlerine mart ayında uygulayacağı satış fiyatı 1000 metreküp doğalgaz için 4 bin 80 lira olarak açıklandı.

Sanayi abonelerinin tarifesi, kademe 1 için 1000 metreküp doğalgazda 8 bin 549 lira, kademe 2 için ise 11 bin 374 lira olarak belirlendi.

Elektrik üretim amaçlı tarifede ise 1000 metreküp doğalgazın fiyatı 12 bin lira olarak duyuruldu.

Doğalgazda fiyat tarifeleri aylık hesaplanıyor.⁵

BDDK'dan riskli yapı sahiplerine kolaylık

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK), kentsel dönüşüm kapsamındaki riskli konutlar için kredi sınırı muafiyeti getirdi.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından yapılan açıklamada, Kurulun internet sitesinde yer alan "Konut Kredilerine İlişkin 24 Ağustos 2023 tarihli 10655 ve 10656 sayılı Kurul Kararlarının Uygulanması Hakkında Kurul Kararı"na ilişkin şu ifadelere yer verildi:

"24 Ağustos 2023 tarihli ve 10656 sayılı Kurul kararı kapsamında belirlenen azami kredi tutarının teminat olarak alınan konutun değerine oranı uygulaması ile 24 Ağustos 2023 tarihli ve 10655 sayılı Kurul kararı kapsamında belirlenen yüksek risk ağırlığı uygulanmasında yapılacak konut malikliği durumu değerlendirmesinde, tüketicinin kendisinin, eşinin veya 18 yaş altındaki çocuklarının malik olduğu tek bir konutun bulunması ve bu konutun 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında riskli yapı tespit edilmesi nedeniyle yıkılmış olması veya

⁵ Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğünden: 2024 Yılı Mart Ayı Doğal Gaz Toptan Satış Fiyat Tarifesi, (29 Şubat 2024).

<https://www.botas.gov.tr/Sayfa/2024-yili-mart-ayi-dogal-gaz-toptan-satis-fiyat-tarifesi/748>

hakkında yıkım kararı alınması halinde, söz konusu konutun konut malikliği durumu değerlendirilmesinde dikkate alınmamasına karar verilmiştir."⁶

TCMB'den ilave sıkılaştırma adımları

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), sıkı para politikası duruşunu destekleyici ilave sıkılaştırma adımları attı. Taşıt hariç, kredilerde sınır düşürüldü.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ilave sıkılaştırma adımlarına yönelik duyuru yaptı.

Duyuruda, kredi büyümesine dayalı menkul kıymet tesisi kapsamında, TL ticari krediler için yüzde 2,5 olan aylık büyüme sınırının yüzde 2'ye indirilmesine, ihtiyaç kredilerinde yüzde 3 olan aylık büyüme sınırının yüzde 2'ye düşürülmesine, taşıt kredilerinde ise yüzde 2 sınırının korunmasına karar verildiği bildirildi.

Kredi büyüme sınırlarına ilişkin uygulamanın etkinliğini artırmak amacıyla menkul kıymet tesisine ek olarak, kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılık tesis edilmesine yönelik çalışmaların devam ettiği belirtilen duyuruda, "Ayrıca, parasal aktarım mekanizmasının güçlendirilmesine yönelik ilave adımlar üzerinde çalışılmaktadır" ifadesine yer verildi.

TCMB Para Politikası Kurulu'nun 22 Şubat'taki toplantısına ilişkin yayımlanan özette, "Enflasyon görünümünde belirgin ve kalıcı bir bozulma öngörülmesi durumunda para politikası duruşu sıkılaştırılacaktır. Kredi büyümesi ve mevduat faizinde öngörülenin dışında gelişmeler olması durumunda parasal aktarım mekanizması desteklenecektir" ifadeleri kullanılmıştı.⁷

⁶ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan: Konut Kredilerine İlişkin 24.08.2023 tarihli 10655 ve 10656 sayılı Kurul Kararlarının Uygulanması Hk. Kurul Kararı, Sayı: 10849, (15 Şubat 2024).
<https://www.bddk.org.tr/Mevzuat/DokumanGetir/1216>

⁷ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: İlave Sıkılaştırma Adımlarına Yönelik Basın Duyurusu, Sayı: 2024-13, (6 Mart 2024).
<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Duyurular/Basin/2024/DUY2024-13>